

KONTROLINIS DARBAS

MIŠRIOJO SAKINIO SKYRYBA

II klasė

1 užduotis. Pažymėkite 6 sudėtinius mišriuosius sakinius, kurių dėmenys susieti prijungiamuoju ir sujungiamuoju ryšiu.

☐ Renesanso damos galvas drėkindavo arklių šlapimu ar actu ir per dienas šusdavo saulėje, kad bent truputį pabluktų, o natūrali šviesiaplaukė Simoneta Vespuči (Simonetta Vespucci) keliavo iš paveikslo į paveikslą ir buvo apdainuojama poetų net praėjus keliasdešimčiai metų po mirties.

☐ Mokytojai linkę sutikti, kad daugelio mokinių rašysena dabar gali būti laikoma siaubinga, taigi rašymo ranka geriau esą vengti.

☐ Tėvas padėjo įkelti lagaminą, o motina padavė dukteriai skėtį pamačiusi, kokiom akim į jos vaiką spokso jaunas vairuotojas.

☐ Keista, kad nieko Lietuvoje iki šiol, regis, nešokiravo faktas, jog per Lietuvos televizijos kanalus transliuojamų diskusijų laidų dalyvių politines ir moralines pozicijas nulemia žiūrovų balsavimas.

☐ Nuo anų laikų praėjo penkiolika metų, ir galiu sakyti, jog mano viltys išsipildė.

☐ Aukos nežino, kas yra jų medžiotojai, užtat medžiotojai puikiai pažįsta savo aukas.

☐ Gramatikos – taisyklingo kalbos vartojimo – lygis visada parodo auditorijai, kiek ji gali pasitikėti kalbėtoju, nes kalba yra mūsų mąstymo veidrodis.

☐ Ir iš tiesų pirmieji bandymai buvo nekokie, tačiau greit supratau, kur mano klysta.

2 užduotis. Pažymėkite 5 sudėtinius mišriuosius sakinius, kurių dėmenys susieti bejungtukių ir sujungiamuoju ryšiu.

☐ Jos aukšta krūtinė kilnojasi ritmingai, žalias žibalinės lempos abažūras užlieja veidą negyva šviesa, ir stiklinis žmogus kampe šypsosi.

☐ Sidabrinė „Mazda“ po avarijos pro mano devinto aukšto langą panaši į suglamžytą folijos gabaliuką.

☐ Pirmas paaiškinimas yra okultinis, ir jo aš nepripažįstu: iš knygos į jus ir atgal sklinda bangos.

☐ Broliui patinka, kai visi krūpteli nuo jo riksmo, jis tiesiog gauda išgastį kitų akyse.

☐ Nuosekliai laikantis tokios logikos, kitas žingsnis galėtų būti žiūrovų balsavimas, ar kriminalinis nusikaltėlis nusipelnė bausmės už įvykdytą nusikaltimą.

☐ Prie įkaitusio asfalto žmonės iš miško erčios atėjo greitai, o autobuso laukti ilgai nereikėjo: sustojo aikštelėje kriuksėdamas ir pūtuodamas lyg didelis šernas.

☐ Tyrinėtojų nustatyta, kad gramatinės ir kitos klaidos klausytojų vertinamos kaip kompetencijos stoka.

☐ Burnoje nėra dantų, jo švarkas ryškiai raudonas, o ant galvos smaila kepurė su auksiniu kunkulu.

☐ Blondinėms to nenutikdavo, jos kino juostoje atrodydavo labai įspūdingai, todėl šviesiaplaukės aktorės lengviau prasimušdavo į ekraną ir į žvaigždes.

3 užduotis. Pažymėkite 6 sudėtinius mišriuosius sakinius, kurių dėmenys susieti bejungtikiu ir prijungiamuoju ryšiu.

☐ Vapsvų lizdas malkinės palubėj – kaip sudrėkęs popierinis japoniškas žibintas...

☐ Kai kas teigia: pažįstu piliečių, kurie ryja romanus vieną po kito.

☐ Kiekvieną vakarą iš kapinyno seno senoliai grįžę mano kambary susėda aplink mane plačiu ir taisyklingu žiedu ir ima tarp savęs įvertinti darbus mano: jeigu atranda kartais esantį vertu kurį, aš stoviu ir liepsnoju žiedo vidury.

☐ Bonsas tuopa meta pageltusius lapelius – ant miniatiūrinių petukų laiko kosminį rudens virsmą į žiemą.

☐ Minėjote „Mahabharatą“: niekad neskaičiau, nors turiu tris jos leidimus skirtingomis kalbomis.

Tad kyla klausimas – nori sužinoti, koku būdu šias knygas pažinome?

Antras: netiesa, kad per daugelį metų nebuvote atsivertęs šios knygos, tikrai ją kilnojote daugelį kartų, gal netgi perversite, bet neprisimenate.

Juk į skaidrę neįdėsiu nei emocinio susivienijimo su auditorija, nei paskutinės įsimintinos frazės, kurią kaip gražiausią melodiją kartos klausytojų atmintis.

Trečias aiškinimas: per daugelį metų prisiskaitėte daugybę knygų, kuriose ši knyga buvo cituojama.

4 užduotis. Kur reikia, pasirinkite trūkstamus privalomosios skyrybos ženklus.

1. Gražūs yra šio kaimo vaizdai bet saulė plykstels dar negreit ir trapūs aukšti bus jos tiltai iškilę viršum kalnų upių bei skardžių palei kuriuos siaudžia šiltas vėjas. 2. Lygiai prieš metus „Literatūroje ir mene“ (2011-01-07) spausdinome Lauryno Katkaus straipsnį „Apie vadybą, leidybą ir dalybą II: kas pasikeitė per penkerius metus?“ kuriame buvo teigiama kad kultūros leidiniai neskatinami konkuruoti tarpusavyje jų sritys vis siaurėja tad ne itin gausi auditorija dar labiau susiskaido užsidarydama savotiškuose getuose. 3. Bet Ambraziejaus veidas dar labiau papilkėja: žiūri į kiemą kur vėjas gainioja klevo lapus glosto prie kojų besiglaustančią kalaite o akyse kalvos slėniai ir kelias susiraitęs susivijęs tarsį gyvatė atgręžusi virpantį geluonį į vakarus; kelias vedąs į žaižaruojančias saulėlydžio platumas be galo be krašto...

5 užduotis. Kur reikia, pasirinkite trūkstamus privalomosios skyrybos ženklus.

1. Gražūs yra šio kaimo vaizdai bet saulė plykstels dar negreit ir trapūs aukšti bus jos tiltai iškilę viršum kalnų upių bei skardžių palei kuriuos siaudžia šiltas vėjas. 2. Lygiai prieš metus „Literatūroje ir

mene“ (2011-01-07) spausdinome Lauryno Katkaus straipsnį „Apie vadybą, leidybą ir dalybą II: kas pasikeitė per penkerius metus?“ kuriame buvo teigiama kad kultūros leidiniai neskatinami konkuruoti tarpusavyje jų sritys vis siaurėja tad ne itin gausi auditorija dar labiau susiskaido užsidarydama savotiškuose getuose. 3. Bet Ambraziejaus veidas dar labiau papilkėja: žiūri į kiemą kur vėjas gainioja klevo lapus glosto prie kojų besiglaustančią kalaite o akyse kalvos slėniai ir kelias susiraitęs susivijęs tarsi gyvatė atgręžusi virpantį geluonį į vakarus; kelias vedąs į žaižaruojančias saulėlydžio platumas be galo be krašto...

6 užduotis. Kur reikia, pasirinkite trūkstamus privalomosios skyrybos ženklus.

1. Mano vaikystės metais ir čia buvo giria bet tėvas iškirto medžius riešutynus išrovė kelmus ir dabar čia augo ankstyvosios bulvės jos puikiai derėjo pilkšvame miško smėlyje. 2. Valandėlę pastovi ant kalvos slidėmis išraižytame šlaite jau gula šešėliai bet prieš nusileidimą saulė dar sviedė į slėnį spindulių pluoštus: ten visa spindi ir žėri pušynėliai snieguoti skardžiai miškai. 3. Pasilenkiu prie tavęs kaip prie šulinio kuriame blykčioja tavaruoja žvaigždės – kvapas samanų pūvančios medienos gyvastingos žolės ir lauko skalūnų. 4. Vien nuo tokios minties Kazimieras patrynė rankas ir susigūžė tarsi stovėtų šarmotoje žolėje ant gruodo kurio jau nebeįkš akėčios nei plūgas. 5. Raudonai išraižytas pavadinimas vidinėje paraštėje primena siūlą kuriuo susiūta knyga skyrių pavadinimai taip pat „išsiuvinėti“.